

גליח 388
שנה ט' תש"פ

סיפורי צדיקים

יו"ל לע"נ הרה"ח ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר שיבלט"א

סיפורי חז"ל

רבי יוסי ישב ועסק בתורה, בא אליו רבי אבא ראהו רבי יוסי, קם לקראתו ואמר: הנה בעל ההלכה בא. עסקו שניהם בתורה עד שהחשיך והמשיכו בלימוד עד חצות הלילה. אחר חצות נרדם רבי אבא, ורבי יוסי ישב והביט בו. והנה ראה את פניו והם נעשים אדומים והוא צוחק, באותו רגע התמלא הבית אור גדול. הבין רבי יוסי שהשכינה שורה בבית, השפיל עיניו וישב שם עד שהאיר היום. וכל אותו זמן היה אור גדול וזוהר בבית. כשהאיר היום, החשיך בבית ורבי אבא התעורר, כשפניו מאירות ועיניו צוחקות. אחו בו רבי יוסי בחרדת קודש, הבין רבי אבא כוונתו ואמר לו: יודע אני מה רצונך, שאספר לך מה ראיתי. שר הפנים המלאך מטטרון נשא את נשתי למעלה, וראיתי שם סודות עליונים ראיתי רבי יוסי ישב ועסק בתורה, בא אליו רבי אבא ראהו רבי יוסי, קם לקראתו ואמר: הנה בעל ההלכה בא. עסקו שניהם בתורה עד שהחשיך והמשיכו בלימוד עד חצות הלילה. אחר חצות נרדם רבי אבא, ורבי יוסי ישב והביט בו. והנה ראה את פניו והם נעשים אדומים והוא צוחק, באותו רגע התמלא הבית אור גדול. הבין רבי יוסי שהשכינה שורה בבית, השפיל עיניו וישב שם עד שהאיר היום. וכל אותו זמן היה אור גדול וזוהר בבית. כשהאיר היום, החשיך בבית ורבי אבא התעורר, כשפניו מאירות ועיניו צוחקות. אחו בו רבי יוסי בחרדת קודש, הבין רבי אבא כוונתו ואמר לו: יודע אני מה רצונך, שאספר לך מה ראיתי. שר הפנים המלאך מטטרון נשא את נשתי למעלה, וראיתי שם סודות עליונים מלך העליון, ועוד ראיתי את תורת, שלמדתי מונחת שם תלי תלים כמגדל גדול, לכן שמחתי מאוד ואתה ראית זאת על פני.

(ז"ח ויצא כח)

פרשת השבוע

דבר". השיבו לבן הארמי, נו, עמוד והתפלל וגמור. אולם אליעזר חזר והתנצל ואמר: "עבד אברהם אנכי" כלומר, מכיון שמאנשיו של אברהם אני, ממילא לא שייך כלל שאגמור תפילתי בחטיפה, תחילה עלי לעשות הכנה ראויה ולכוין לבי היטב בתפילה.

ויאמר עבר אברהם אנכי (כ"ד ל"ד)
מסופר: הגה"ק ה"חפץ חיים" זיע"א נודמן פעם לעיירה אחת, אבל הוא לא פרסם את עצמו שם, ישב בקצה השולחן ולמד, בשבת קודש ביקש אחד מבעלי הבתים להזמינו לסעודת שבת, אמר לו: אני ה"חפץ חיים", נדהם הלה ושאל, למה לא גיליתם דבר זה עד עכשיו, ענה ה"חפץ חיים", מצינו בתורה הקדושה, כשלבן הזמין את אליעזר לאכול ככתוב "ויישם לפניו לאכול" ענה "עבד אברהם אנכי", והתכוין לומר, אני נזהר בכשרות, אף אני אמר ה"חפץ חיים": כל הזמן אני מונע עצמי מפרסום, אבל כשמזמינים אותי לסעודה אני מגלה את זהותי כדי שלא ישלונני במאכלים שיש בהם פקפוק ח"ו.

ויתן לי וגו' בכסף מלא (ג' - ט')
איתא בספה"ק "חובת הלבבות": מעשה בחסיד אחד שבא לקנות בחנות אחת, המוכר שהכיר מיד מיהו המבקר בחנותו, הציע לו את הסחורה שרצה בזיל הזול. השיב לו החסיד, אל נא יחר אפך שאני מסרב לקנות ממך במחיר זה שהצעת לי, שבן אנכי בא לקנות אצלך בכסף מלא ולא ביראת שמים.

וישם לפניו לאכול ויאמר לא אוכל עד אם דברתי דברי (כ"ד - ל"ג)
הרה"ק ה"בית ישראל" מגור זיע"א סיפר: שאביו הרה"ק ה"אמרי אמת" זיע"א נזקק מידי פעם להעיר לצעירים, שהיו זריזים להתפלל מתון מתון ובכוונת הלב הראויה. וכיצד הוכיחם ה"אמרי אמת"? באלו דברי מוסר השתמש כדי לשבר אונם על אודות הצורך להתפלל תפילת שחרית רגילה ביום חול לכהפ"ח קרוב לשעה שלמה? הסביר ופירש להם דרך צחות, כי בבוא אליעזר עבד אברהם לבית בתואל, הגישו לפניו סעודה, והתנצל ואמר, "לא אוכל עד אם דברתי דברי" פירוש, עד אשר אתפלל לפני האכילה. ויאמר,

זמני השבת

זמני יציאת השבת
ירושלים 6:15 ת"א: 5:16 ר"ת: 5:50

זמני כניסת השבת
פרשת חיי שרה

ירושלים: 4:01 ת"א: 4:16

הרה"ק רבי צבי הירש הכהן מרימנוב זיע"א

יומא דהילולא ל' מרחשון תר"ז

הרה"ק רבי צבי הירש הכהן מרימנוב זיע"א המכונה רבי צבי הירש משרת, נולד בשנת תקל"ח, בעיירה דומברובא השוכנת ליד טארנוב, לאביו רבי יהודה לייב כ"ץ, הוריו של רבנו היו יהודים פשוטים ותמימים עם אמונה יוקדת, עניים במקצת כך שלא היה לאל ידם לשולחו למלמד דרדקי. כאשר מלאו לו עשר שנים מתו עליו הוריו בעודם משאירים אותו בהשגחת אבי היתומים. יתום מאביו ואמו נשאר הנער, נכמרו רחמיו של בן אחי אמו, רבי דוד שמו והוא אסף אותו אל ביתו אשר בעיר טארנא, דאג לכל צורכיו והיה לו לאב. אך סידור זה גם לא ארך זמן רב מאחר ובן דודו שמלכתחילה לא היה עשיר, לא הצליח להשיג אפילו כדי מחייתו, ובלית ברירה מסרו לחייט ירא שמים, אשר היה מוכר בעיירה כ- רבי יודא חייט, והוא דאג לכל צורכו ואף למדו אומנות.

רבי צבי הירש היה נער כבן שנים עשר שנים, יתום מהורים וכמעט ללא כל ידע רוחני, אך נפשו לא נתן לו מנוח, לבו אשר בער בתבערה שאפילו הוא לא הבין את פשרה על בוריה, שאפה למשהו נשגב יותר. הנער היה מקובל בחברה, מעסיקו אהבו יותר משאר העובדים, ואף ביטא זאת בדרכים שונות, על פי ההיגיון היה נער במצב כזה מסתפק במעמדו, אך לא הנער הזה, אותה אש שהבעירה את נפשו לא נתנה לו מנוח, ובפרוטות שהיה מקבל היה רץ לקנות נרות, וכאשר ירד הלילה וכולם היו נמים את שנתם קם הנער בחצות, מסתתר בין הקיר לתנור, מדליק נר ואוחזו ביד האחת, בידו השניה אחז בסידורו וכשהוא יושב על הרצפה החל לבכות בדמעות שליש ומתחנן לפני הקדוש ברוך הוא אבי היתומים, מבקשו על פי תפיסת עולמו כי יוליכהו בדרך הישר, שיתן בידו את האפשרות לעסוק בתורתו הקדושה. לאחר מכן היה מודה לה' על כל החסד. מזמר פרקי תהילים וחוזר לישון. בבוקר היה קם עם כולם כאילו לא קרה דבר.

זה קרה ביום אחד, כאשר רבי צבי הירש היה אז כבן חמש עשרה שנה לערך, ולעיר טארנא הגיע הרה"ק רבי אברהם משה מפשעווארסק זיע"א שהיה ממנהיגי החסידות בדור, ושמו הלך לפניו כצדיק וקדוש. כאשר שמע רבי צבי הירש כי הגיע צדיק לעיר, רצה בכל ליבו ללכת לפגשו, אך גדולים וטובים ממנו לא הצליחו להיכנס אל הצדיק, ולא ידע להשית עצות בנפשו. לפתע התנוצץ רעיון נועז בליבו, ורבנו חיכה רק לשעת הכושר לבצע. השכם בבוקר קם ממיטתו, וברגלים קלילות הגיעה לבניין המקווה, שם הסתתר תחת לאחד הספסלים וחיכה. לא עבר זמן רב ואנשים משכימי קום החלו להופיע, אך לא עליהם היו עיני רבנו, רבנו ידע כי הצדיק רבי אברהם משה זיע"א יבוא תוך דקות ספורות לטבול במקווה, או אז יוכל הוא סוף סוף להביט בפניו הקדושות. והנה נקטעו מחשבותיו וקול הגבאי נשמע ברקע, מבקש את האנשים שיפנו את המקום כדי שהצדיק יוכל לבוא לטבול בשקט ולכוון

כוונותיו, רק יצאו האנשים, הגיע הגבאי השני עם הצדיק רבי אברהם משה זיע"א, שני הגבאים יצאו מן החדר הפנימי, ורבי צבי הירש בלב רועד לא מוריד עיניו מהצדיק, ליבו דופק בקצב מהיר, הגבאים שראו זאת מרחוק חרקו שיניים אך מפחד פן יבלבלו את הצדיק בכוונותיו לא יכלו לעשות דבר, כאשר סיים הצדיק לטבול, אץ רבי צבי הירש חזרה למקום מחבואו, וכאשר יצאו הצדיק והגבאים מן החדר, קפץ היישר לתוך המים בו שהה הצדיק וכיוון את כוונותיו. מאותו הרגע הרגיש רבי צבי הירש כאילו והלהבה משתלטת על כל גופו, בתפילת שחרית הרגיש התרוממות רוח כפי שלא הרגיש מימיו וכל כולו אמר שאיפה לעבודת ה' יתברך.

מיד לאחר תפילת שחרית ניגש רבי צבי הירש למעסיקו רבי יודא חייט ואמר לו, כי הוא אינו חפץ להיות חייט, ליבו שואף לדברים גדולים יותר, ביקש את רשותו ופנה אל מחוץ לעיר, שם פגש בכמה יהודים שנסעו לעיר פריסטיק. ברשותם הצטרף אליהם בנסיעתם וכאשר נכנסו לעיר, פנה רבי צבי הירש לבית מדרשו של הרה"ק רבי מנחם מענדל מרימנוב זיע"א, התיישב בפניה והחל לומר תהילים בהשתפכות הנפש אשר הפליאה את כל שומעיו. כמה מן החסידים החלו להתעניין בו ובמוצאו, וכאשר גילו כי יתום הוא מאביו ואמו, נכמרו רחמיהם והשיבו את נפשו בדברי מאכל ושתיה, חלקם אף הציעו ללמוד עמו בחברותא. וכך התעלה רבי צבי הירש בבית המדרש מיום ליום. בכל אותו הזמן פחד להיכנס אל הקודש פנימה אל רבי מנחם מענדל, הוא לא הרגיש עצמו כראוי לדבר עם הצדיק פנים אל פנים, אך היה רואה אותו כל יום בעת תפילת שחרית, עת הגיע להתפלל עם הציבור.

גם אם פחד להתראות לפני הצדיק, הרי שבכל ליבו שואף לזכות לשמשו שהרי "גדול שימושה יותר מלימודה" ולכן היה מציע את עצמו לפני הגבאים לעבודות הקשות והמבוזות, אשר כולם העדיפו להתחמק, מהן וכך החלו הגבאים לפנות אליו בדברים קטנים שיהיה להם לעזר, והיה רבי צבי הירש מתחנן לפנייהם כי יתנו לו להסיק את התנור בשביל הצדיק, ולנקות את חדרו, ובכל פעם שהסכימו הגבאים היה עושה זאת בשמחה עצומה על שזוכה לשמש את הצדיק.

רבי צבי הירש כבר היה בן בית אצל רבי מנחם מענדל, אך אל הקודש עדיין לא נכנס, מסיק את התנור וכבד את רצפת חדרו, אך עדיין אין הוא מרגיש ראוי לפוגשו, הגבאים סמכו עליו בעיניים עצומות, והפקידו בידו הרבה מעבודות הבית, אך דבר אחד לא הסכים הגבאי, כל יום השכם וערב היה רבי צבי הירש מתחנן לפני הגבאי, כי יתן בידו פעם אחת להציע את מיטת הצדיק, אך לזאת לא הסכים הגבאי ולא אבה לשמוע. עד שהגיע ההודמנות. פעם אחת היה חייב הגבאי לצאת מן העיר, וידע כי לא יהיה סיפק בידו לחזור בזמן, כדי להציע את מיטת רבו כהלכה. בלית ברירה שלח לקרוא לרבנו, הזהירו באלף הזהרות ולימדו בדיוק איך להציע את המיטה ויצא מן העיר.

משל ונמשל

ובחלום יעוף

משל לסוחר אחד שנסע אל היריד בלייפציג, ומצא לעצמו אכסניה בפונדק אחד בעיבורה של העיר. לילה אחד חלם הסוחר כי בחצר הפונדק טמון אוצר גדול של מטבעות זהב, ובחלומו הוא חופר בקרקע, לפתע נכנסה מחשבה ללבו שמא יראה את מעשיו בעל הפונדק ויגרש אותו מן המקום, על כך שהוא חופר בחצרו, ולא זו בלבד אלא שבעל הבית יקח לעצמו את האוצר היקר. לכן החליט האיש לרכוש לעצמו את כל הפונדק וכאשר יהיה הוא בעל הבית, יחפור ויקח את האוצר לעצמו. בבוקר התעורר והנה חלום. כל ימי היריד עסק האיש במסחר במשא ובמתן, וכאשר הגיע היריד לסיומו, פנה האיש ושב אל ביתו. מרוב טרדות הדרך ומרוב עיסוקיו הרבים, התבלבל האיש ונתערבו במחשבתו חלום ומציאות, על כן כאשר שב אל ביתו, סיפר לאשתו כי מצא אוצר בחצר פונדק קטן בלייפציג והוא מתכוון לרכוש את הבית ולהפוך לעשיר גדול. שמחה האשה על החדשות הטובות, וכעבור זמן לא רב נסעו כל בני המשפחה ללייפציג, שם ניהל הסוחר משא ומתן בדבר קניית הפונדק, ואף שילם עליו יותר מכפי מחירו בחושו כי אין הדבר נורא כל כך, שהרי עוד מעט קט ממון זה יהיה נחשב לו למאומה. ברדת הלילה יצאו הסוחר וכל בני ביתו ובידם איתים וקלשונות וחפרו בחצר עד שהפכוהו לגל של אפשר ועפר ולא מצאו דבר. או אז נזכר הסוחר שהכל היה חלום, וכאשר סיפר את הדבר לבני ביתו געו כולם בבכי גדול.

והנמשל: היצר הרע מטעה את האדם כדי שיימשך אחר עסקיו, והוא מדמה לו שמחר ירוויח ממון רב, וכל עוברים ימיו של האדם ברדיפה תמידית אחר הממון, ומי שיש לו מנה רוצה מאתיים. לבסוף כאשר מזדקן האדם, מביט הוא לאחוריו ורואה כי הכל היה רק חלום.

(מתוך מאמר)

בגיל וברעדה רץ רבי צבי הירש בשעה היעודה, הוציע את מיטת הצדיק, ליבו דופק בחוזק, מקווה הוא לעשות זאת נכונה. בבוקר שלח רבי מנחם מענדל לקרוא לגבאי ושאלו, מי ערך אתמול את המיטה? הגבאי שחש מתגובת הצדיק, החל להסביר את עצמו ואמר, כי אנוס היה ולכן נתן לבחור החדש מטארנא להציע את המיטה, מיד שלח הצדיק לקרוא אליו את רבי צבי הירש ואמר לו: מהיום והלאה בל יחין איש לעשות דבר מכל ענייני הבית, כי אם צבי הירש מטארנא, כאשר שמע רבי צבי הירש את דברי הצדיק, מלאו עיניו דמעות שמחה, ומאז נקרא בפי כל "צבי הירש משרת".

כאשר העתיק רבי מנחם מענדל את מקום מגוריו מן העיר פריסטיק לרימנוב, לקח את רבי צבי הירש יחד עמו, באותם שנים נעשה רבנו לאדם אחר לגמרי, לא עוד היה צריך לבקש מאנשים כי ילמדו אותו אלא להפך אנשים התחננו לפניו כי יאות ללמוד עימם, הוא היה כולו גדוש בתורה ועוד יותר בעבודה, עבודת ה' שרק רבו רבי מנחם מענדל היה מודע אליהם, לא פלא שכאשר מלאו לו עשרים שנה, שדכו רבי מנחם מענדל עם אחד מגדולי החסידים, וזמן מה לאחר מכן נשא לאשה את בתו של רבי חיים גרייצער. לאחר נישואיו לא עזב רבי צבי הירש את משרת המשרת, ועוד בליל חתונתו כמו בכל לילה, התייצב בחצות אצל רבו רבי מנחם מענדל עם קערה לנטילת ידיים ומגבת. לקחו הצדיק רבי מנחם מענדל ונשאו לאדון על כל ביתו על פיו יושק דבר.

פעם סיפר רבי נתן לייב זיע"א בנו של רבי מנחם מענדל מרימנוב: ביום ראשון בבוקר לאחר החתונה של הרבי ר' הערש, באתי אל בית המדרש וראיתי שהחתן מכבד את בית המדרש, ומנקהו כדרכו בכל יום, ומאד חרה לי על זה. ותיכף נכנסתי אל אבי ז"ל ואמרתי לו, אבי, מה אתה אומר על המשמש שלך החתן צבי? שהוא מבזה את יום טוב שלו, דהיינו שמכבד את בית המדרש, ועשה מלאכה מבזה בשבעת ימי המשתה, ותיכף השיב לי אבי ז"ל מאד שמחתני בני, שמאד דאגתי האיך אוכל להתפלל היום, אם המשמש צבי לא יכבד את בית המדרש, בתוך שבעת ימי המשתה "הלא הוא מכבד את החיצונים ועושה אויר צח מן החיצונים, וטוב מאד להתפלל בבית המדרש אחרי שהוא מנקה אותן, ועכשיו שאמרת לי שהוא מנקה אותן שמחתי מאד ויישר כח".

צ'ין אדם לחברו

סגולה לשלום בית

חתן בא קודם נשואיו אל הרה"ק רבי יעקב מפשעווארסק זיע"א (יומא דהילולא כ"ז מרחשון) אמר לו הרבי: אלמדך סגולה לשלום בית. לקחו למטבח ואמר לו: כשהנך קם בבוקר ואתה שותה כוס קפה לפני התפילה, אל תחזיר את הכוס והכפית לכיור, אלא רחוץ ושטוף אותם, ואם אף אחד לא שם לב, קח את המגבת ונגב אותם והחזירם לארון, נקי כמו שהיה, וזהו סגולה לשלום בית.

מתן בסת

מסופר: פעם בא יהודי "יורד" אל הרה"ק ה"אמרי ברוך" מוויניץ זיע"א ותינה את צערו, על שעליו להשיא את בתו ולרש אין כל. נטל הרבי קופסה של טבק ונתנה לאותו יהודי, כסגולה להצלחה. הגיע היהודי לאכסניה שלו ופתח את הקופסה ומצא בה מאתיים רובלים, הוא מיהר לשוב על עקבותיו ולהחזיר לרבי את ה"אבידה". חיך הרבי ואמר: רואה אני כי ברכתך התקיימה, והקופסה אכן היתה סגולה להצלחה.

עונש המצער את הזולת

מעשה שהיה בעיה"ק ירושלים ת"ו, בבית חינוך לבנות, שהיתה קבוצה שלימה של בנות שכולן נישאו, אולם אף אחת מהן לא זכתה להיפקד בזרע של קיימא. פעם נפגשו כולן יחד, והתבוננו על מה עשה ה' ככה. ונזכרו במקרה שהיה בבית הספר, שהבנות הלשינו על אחת המורות בפני המנהלת שאינה

רצויה, ויש לפטר אותה, ולהביא אחרת במקומה. ואכן פיטרו אותה מבית הספר. והחליטו ביניהם, שבשל כך הסבל שלהם. ועליהן ללכת לבקש את מחילתה, שהרי כולן היה להן יד בדבר. ובאו אצלה ובקשו את סליחתה. ואכן אמרה שנפגעה קשות מכך שאיבדה את פרנסתה בכך, וגם ירד ערכה בעיני בעלה שהחשיבה כבלתי מוצלחת. והיה לה הקפדה גדולה עליהן. לאחר שפייסו אותה מאד וביקשו את מחילתה כדיון, וכן נתנו לה סכום הגון, מחלה להן בלב שלם. ולאחר זמן נפקדו בזרע של קיימא.

מצוה הבאה לידך אל תחמיצנה

יום אחד כשהעשיר הגדול ר' שמעון נתנאל רוטשילד מפרנקפורט טייל ברחוב, ניגש אליו יהודי לבוש בגדים מזהוגנים, והתחיל שופך לפניו את מר נפשו. נגעו הדברים מאוד אל לבו של רוטשילד ומאחר שלא היה עמו כסף, הסיר את שרשרת הזהב משעון הכיס שהיה עמו ונתנה לאיש. עמד הלה מבולבל ונבוך, ותחילה לא רצה לקחתה. מה משמע, אין זאת אלא שהבארון מהתל בי ישמרנו השם, וכי איך אבוא ואקח את שרשרת הזהב של שעונו? מחר אבוא אליו אל לשכתו, אין הדבר דוחק ובוער חלילה עד כדי כך. אכן דוחק ובוער, אמר הבארון, ברגע זה אחז בי רגש של רחמנות ואיני רוצה להחמיצו, שכן מי יודע אם לאחר זמן יתמיד בי עוד רגש זה ולא יתרופף.

הילולא דצדקיא

שבת קודש כ"ה מרחשון

הגה"ק רבי רפאל הכהן אב"ד אה"ו ב"ר יקותיאל זיסקינד (תורת יקותיאל - תקס"ד)
הגה"ק רבי יצחק יואל ב"ר גדליה מלינץ (תקפ"ח)

הרה"ק רבי נפתלי מליזענסק ב"ר אליעזר (תקצ"ט)
הרה"ק רבי מרדכי רוקח מבילגורייא ב"ר יששכר דב מבעזלא (תש"י)

יום ראשון כ"ז מרחשון

הרה"ק רבי שלום מבראדיין - קודינב ב"ר ברוך מרדכי (תרפ"ו)

יום שני כ"ז מרחשון

הגה"ק רבי רפאל אשכנזי (מראה עיניים - תקפ"ו)
הרה"ק רבי צבי לאנדמאן מקיטוב סטרעליסק ב"ר רבי אברהם (תרכ"ח)
הרה"ק רבי יעקב מפשעווארסק ב"ר דוד יצחק (תשנ"ט)

יום שלישי כ"ח מרחשון

הגה"ק רבי חיים הכהן רפפורט מאוטראה (מים חיים ת"ר)

יום רביעי כ"ט מרחשון

רבי יצחק שלמה גולדברג מזעליחוב ב"ר יחיאל מיכל מזוויהל (תרל"ב)

יום חמישי ל' מרחשון

הרה"ק רבי צבי הירש הכהן מרימנוב ב"ר יהודה לייב (תר"ז)

יום שישי א' כסלו

הגה"ק רבי שלום שכנא מלובלין ב"ר יוסף (שי"ט)
הגה"ק רבי יוסף שמואל אב"ד פפ"ד (מסורת הש"ס)
ב"ר צבי הירש (תס"ד)

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

מצווה הלכות

מאת הרה"ג נמליאל הכהן רבטינץ שליט"א
מח"ס "גם אני אדון" רמזים יוסף התרים" על המעשים.

האוכל בשוק (ה')

א) מעיקר הדין מותר לשתות בקשית או מהבקבוק בעצמו ברחוב - כשעלול לבוא לידי סכנה (ואם יכול ראוי תמיד לשתות רק בכוס) והגר"י זילברשטיין. (שלמי חיים להגר"י חיים מלין שליט"א)
ב) אין לאכול קרטיב או איגלו ברחוב והגר"י זילברשטיין. (שם)
ג) בשעת הצורך ניתן להקל לטעום טעימה קטנה בשוק, שאין זה אכילה, ואין זה גנאי כל כך. והגר"י זילברשטיין. (שם)
ד) אכילה שאינה ניכרת כלפי חוץ - כגון מציצת סוכריה - גם כן אין לעשות והגר"ח קניבסקי. אך יש יותר מקום להקל והגר"י זילברשטיין. אך לעיסת גומי לעיסה (מסטיק) הוא ולזול גדול - גם מחמת שניכרת אכילתו, וגם עצם לעיסתו - דבר בווי הוא והגר"י זילברשטיין. (שם)

קרית קרעטשניף רחובות

טל': 052-7144471 מייל: sipureitzadikim@gmail.com

בחסות רשת חנויות

גל פז

לע"נ

הרה"ק רבי יעקב מפשעווארסק זיע"א
ב"ר דוד יצחק זיע"א
נלב"ע כ"ז מרחשון תשנ"ט תנצב"ה